



Judikatūras krājums

Lieta T-126/14

**Nīderlandes Karaliste
pret
Eiropas Komisiju**

ELVGF — Garantiju nodaļa — ELGF un ELFLA — Finanšu korekcija, kas tiek piemērota par procentu nenorādīšanu — Pienākums norādīt pamatojumu — Pienākums procentus ietvert grāmatvedības uzskaitē — Regulas (EK) Nr. 1290/2005 32. panta 5. punkts — Līdzvērtības princips — Pienākums ievērot pienācīgu rūpību

Kopsavilkums – Vispārējās tiesas (otrā palāta) 2015. gada 24. novembra spriedums

1. *Lauksaimniecība — Kopējā lauksaimniecības politika — ELGF finansējums — Grāmatojumu noskaidrošanas procedūra — Summas, kas atgūstamas no dalībvalsts — Apstāklis, ka dalībvalsts paredzētajos termiņos nav atguvusi summas, kas ir jāmaksā pārkāpuma vai nolaidības gadījumā — Finansiālās sekas — Procentu iekļaušana — Nosacījums — Pienākuma procentus ietvert grāmatvedības uzskaitē esamība*

(Padomes Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 1. un 5. punkts)

2. *Lauksaimniecība — Kopējā lauksaimniecības politika — ELGF finansējums — Grāmatojumu noskaidrošanas procedūra — Summas, kas atgūstamas no dalībvalsts — Dalībvalsts pienākums saskaņā ar Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 1. un 5. punktu pieprasīt procentus par iekasējamām summām — Neesamība*

(Padomes Regulas Nr. 729/70, kas grozīta ar Regulu Nr. 1287/95, 8. panta 2. punkta otrā daļa un Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 1. un 5. punkts)

3. *Lauksaimniecība — Kopējā lauksaimniecības politika — ELGF finansējums — Grāmatojumu noskaidrošanas procedūra — Summas, kas atgūstamas no dalībvalsts — Atsaukšanās uz līdzvērtības principu, lai pamatotu pienākumu, atgūstot summas, pieprasīt procentus — Pieļaujamība — Nosacījums — Savienības parādu salīdzināmība ar tāda paša veida valsts parādiem — Savienības parādu, kas attiecas uz papildmaksājumu par pienu un uz eksporta kompensāciju, salīdzinājums ar valsts nodokļu parādiem — Salīdzināmības neesamība*

(LESD 325. panta 2. punkts; Padomes Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 1. un 5. punkts)

4. *Prasība atcelt tiesību aktu — Savienības tiesas kompetence — Apjoms — Vispārējās tiesas tiesības apstrīdētā akta autora pamatojumu aizstāt ar savējo — Izslēgšana*

(LESD 263. un 264. pants)

5. *Prasība atcelt tiesību aktu — Termiņi — Absolūts raksturs*

(LESD 263. panta sestā daļa)

1. Regulas Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu 32. pants attiecas uz dalībvalstu pienākumiem saistībā ar summu atgūšanu no saņēmējiem, kas ir izdarījuši pārkāpumus vai pieļāvuši nolaidību. Pirmkārt, atbilstoši minētā panta 1. punktam summas, kas ir atgūtas pēc pārkāpuma vai nolaidības gadījuma, kā arī ar tām saistītie procenti tiek pārskaitīti maksātājam, kurš tos pieskaita Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) piešķirtiem ieņēmumiem mēnesī, kad nauda faktiski tiek saņemta. Otrkārt, 32. panta 5. punkts attiecas uz īpašām situācijām, kurās dalībvalsts nav atgūvisi summas konkrētā termiņā. Šādās situācijās 50 % no neatgūšanas finansiālajām sekām sedz attiecīgā dalībvalsts un 50 % sedz no Savienības budžeta. Šis finansiālais atbildības sadalījums attiecas uz visu veidu finansiāla rakstura sekām, kuras ir saistītas ar nepamatoti izmaksāto summu neatgūšanu un pie kurām ir pieskaitāmas gan pamatsummas, gan ar tām saistītie procenti, kas bija jāmaksā saskaņā ar šīs pašas regulas 32. panta 1. punktu.

No tā izriet, ka Komisija principā ir tiesīga summās, kas ir jāmaksā saskaņā ar Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 5. punktu, iekļaut procentus, kuri ir saistīti ar parādiem, kas nav tikuši atgūti attiecīgi minētajā tiesību normā noteiktajā termiņā. Tomēr šī procentu iekļaušana noteikti ir atkarīga no tā, vai konkrētajā gadījumā pastāv attiecīgās dalībvalsts pienākums pieprasīt samaksāt procentus par attiecīgajām summām.

(sal. ar 72., 73. un 75.–78. punktu)

2. Regulas Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu 32. panta 1. un 5. punktā nav ietverts nekāds pienākums dalībvalstīm pieprasīt procentus par parādiem, kas ir jāatgūst. Pirmkārt, tāpat kā, starp citu, Regulas Nr. 729/70 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, redakcijā, kas izriet no Regulas Nr. 1278/95, 8. panta 2. punkta otrajā daļā, arī Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 1. punktā ir ietverts tikai vienkāršs noteikums par summu, kuras ir atgūtas pēc pārkāpuma vai nolaidības gadījuma, iekļaušanu budžetā, neparedzot pienākumu dalībvalstīm pieprasīt procentus par šādām atgūtajām summām. Otrkārt, arī šīs regulas 32. panta 5. punktā nav ieviests šāds pienākums, jo šī tiesību norma ietver tikai noteikumu par finansiālās atbildības sadalījumu saistībā ar attiecīgo summu neatgūšanas sekām pēc šajā tiesību normā paredzētajiem termiņiem.

Šajā ziņā, lai gan procentu izslēgšana no atgūstamās summas un tādējādi summas, kas attiecīgajai dalībvalstij ir jāmaksā no tās budžeta, samazināšana atbilstoši Regulas Nr. 1290/2005 32. panta 5. punktam nav saderīga ar Savienības budžeta finanšu interešu aizsardzību, no šiem apsvērumiem nevar tikt secināts, ka ir nostiprināts vispārējs princips, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ir pienākums pieprasīt procentus, atgūstot summas, kas ir jāmaksā pārkāpumu dēļ.

(sal. 80.–82., 85. un 86. punktu)

3. Lauksaimniecības parādu atgūšanas jomā, tā kā ne nozaru regulās, ne Regulā Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu nav ietverts nekāds pienākums pieprasīt procentus par šādiem parādiem, šāds pienākums šajā gadījumā var tikt pamatots ar līdzvērtības principu, ja attiecīgās dalībvalsts tiesībās ir paredzēta procentu iekasēšana saistībā ar šādas nelikumīgi no valsts budžeta gūtas priekšrocības atgūšanu. Tas pats attiecas uz finansiāliem maksājumiem, kas dalībvalstu administrācijām ir jāiekasē Savienības vārdā.

Lai piemērotu līdzvērtības principu, par līdzvērtīgiem nevar uzskatīt parādus, kas attiecas uz papildmaksājumiem piena nozarē un uz eksporta kompensācijām, no vienas puses, un valsts nodokļu parādus, no otras puses. Papildmaksājumu par pienu mērķis ir Savienības budžetā radīt līdzekļus, un minētos maksājumus raksturo to funkcija stabilizēt lauksaimniecības tirgus, lai gan valsts nodokļiem ir raksturīga to galvenā, ja ne ekskluzīvā funkcija – valsts budžetā radīt ieņēmumus. Turklāt lauksaimniecības maksājumi tiek iekasēti no vienas stingri noteiktas maksātāju kategorijas, nevis no visiem iedzīvotājiem, un ieņēmumi no papildmaksājumiem tiek izmantoti piena nozares izdevumu finansēšanai, konkrētāk, lai atbrīvotos no piena, ko ražotāji ir saražājuši, pārsniedzot tiem piešķirtās kvotas.

Turklāt eksporta kompensāciju sistēmas mērķis ir ļaut eksportēt Eiropas produktus, kas citādi vairs nebūtu rentabli uzņēmējam. Eksporta kompensācijas, kas veido lauksaimniekiem piešķirtu priekšrocību, pēc to rakstura atšķiras no valsts nodokļiem. Faktiski, ja pirmās tiek finansētas no Savienības budžeta, tad otrās papildina valsts budžetu. Lai gan summas, kas ir saistītas ar nepamatoti izmaksātajām un atgūtajām eksporta kompensācijām, ir ieskaitītas Savienības budžetā kā ieņēmumi, ir jāsecina, ka atšķirībā no valsts nodokļu atgūšanas nepamatoto eksporta kompensāciju atmaksāšanas mērķis ir nevis konkrēti papildināt Savienības budžetu, bet gan atgūt summas, kuras vispār nebūtu bijis jāizmaksā.

(sal. ar 91., 92., 97.–100., 104., 106., 110. un 111. punktu)

4. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 121. punktu)

5. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 142. un 149. punktu)